

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

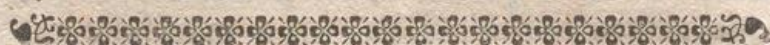
Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

XXIV. De paupertate, ceterisque regularium votis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67899)

tamen a superioribus, quibus cura animarum commissa, derelinquendi, sed omnibus modis reducendi & post actam pœnitentiam restituendi. Qua in re auxilio *judicum secularium* opus est, qui hos homines intercipere & superioribus tradere tenentur. Nec religionis solum causa, sed & publice interest, ne tolerantur isti transfugæ, ad omne facinus prompti & parati.

C A P. XXIV.

DE PAUPERTATE CETERISQUE
REGULARIUM VOTIS.

I.

Vota sunt

RELIGIOSORUM vota sunt *paupertatis, castitatis & obedientie*. Voto paupertatis rebus externis, castitatis voluptati, obedientiæ suomet ingenio nuntium mittunt: quibus tribus perfectionis Christianæ ambitus *continetur*.

I. Obedientia,

II. OBEDIENTIA complectitur reliqua omnia. Ex regula Benedicti c. 58. monachi non nisi *perseverantiam in monasterio* duce superiore spondent. Obedientia consistit in perfecta sectatione præceptorum divinatorum, & *regulæ*, quæ a religioso pro voluntate Dei est habenda, nec non omnium mandatorum superioris, nisi quid imperet, legi divinæ regulæque manifeste contrarium¹. Genuinus religiosus sponte quoque fratribus obtemperat, nec suæ voluntati indulget, nec sensu abundat; sed sinceram animi demissionem

ostendit². Quibus modis obedientia illa semet exferat, patebit ex iis, quæ de *interiori* religiosorum gubernatione deinceps adferentur.

1) Regul. c. 5. c. 68. 2) c. 71. c. 7.

III. PAUPERTATIS nervus latet in verbis Christi¹: *Si vis esse perfectus, abi, vende quæ habes, & sequere me.* Consistit igitur paupertas in *perfecta abdicatione rerum omnium externarum*, quoad ejus fieri potest. Sed quum ad vitam sustentandam nonnullis rebus opus sit, hæc necessitas difficultate non caret. Ad quam diminuendam omnibus regulis præcipitur, ut cibus, vestitus, utensilia denique religiosorum omnia sint vilia & pauperum similima². Quod pro diversitate congregationum *strictius* vel *laxius* observatur. Isti necessitati variis modis consulitur. Veteres monachi manuum suarum opere victum quæsiverunt, & reliquum pauperibus erogarunt, nihil servantes in crastinum³. Sed jam pridem plerique religiosorum certos redditus habent, quos, ut alii homines sua patrimonia administrant, ita tamen, ut id onus soli *superiori*, & *procuratori* aut *æconomo* incumbat. Horum bonorum causa religiosorum conventus in republica jus habent magnarum familiarum. Emunt enim & vendunt, locant, conducunt, contrahunt, litigantque in judicio, auctoritate superioris & consensu congregationis; prout fert sua cujusque regula. Jure communi, quod in nonnullis provinciis observatur, hæreditates capiunt. Qui enim vitam illam amplectuntur, bona sua secum ferunt, nisi de iis disposue-

2. Pau-
pertatis,
quæ in-
telligenda de sin-
gulis,
non de
corpori-
bus?

rint, & si quæ ad ipsos post professionem defertur hereditas, eam adit monasterium⁴. In Francia religiosi professi nec ipsi hereditates capiunt, nec ipsorum nomine monasteria⁵. Censentur enim, ex dicto CASSIANI⁶, esse mortui ante eos, quibus deberent succedere.

1) *Matth. XIX. 19.*

2) *Vid. reg. Benedict. c. 22. 32. 39. 40. Reg. Basil.*

3) *Cassian. instit. 9. c. 7. Aug. de morib. Eccl. 1. c. 76.*

4) *Reg. Bened. c. 58. Nov. 5. c. 4. Nov. 123. c. 38.*

5) *Consuetud. Paris art. 337. 6) Cassian. collat. 23. c. 9.*

etiam in
tuitu
mendi-
cantium,

exceptis
Capuci-
nis &
Fran-
ciscanis
strictio-
ris obser-
vantia.

Hujus
pauper-
tatis vera
indoles,

IV. FRATRES mendicantes ex sua regula & prima institutione etiam in commune pauperes esse debent, certis redditibus destituti, solis eleemosynis contenti¹. Sed compertum est, tantæ hominum multitudini quotidianam stipem non sufficere, qui propterea ad modos acquirendi vel indecoros, vel cum solitudine & tranquillitate vitæ religiosæ parum consistentes, confugere sæpe coacti sunt. Immobiliam igitur possessionem ipsis permisit concilium Tridentinum, servata tamen mendicitate². Solum Capucini & Franciscani strictioris observantia hoc privilegio uti noluerunt. Eodem concilio cautum, ne monasteria pluribus religiosis onerentur, quam quos vel ex redditibus, vel statis eleemosynis, alere se posse crederent.

1) *c. 3. X. de verb. signif. in 6. Clem. exivi eod.*

2) *Sess. 25. ref. c. 3.*

V. PAUPERTAS itaque proprie singulis religiosis commendata est, & magis in abdicatione proprietatis, seu rerum, de qui-

bus disponere possent, quam in defectu necessariorum vitæ subsidiarum ac commodorum consistit. Professionis actu religiosus bona omnia, omnemque spem acquirendi bona, abdicat. Ante professionem de bonis suis per donationem, vel alio modo disponere potest: quo neglecto, bona fiunt hæredum legitimorum. Professus enim pro *civiliter* mortuo habetur ¹. Durante noviciatu rerum suarum dominus est. Sed quum in eo facile seduci possit, simulatque habitum sumsit, nulli monasterio bona sua addicere potest ². Licet autem religiosus professus per se succedere nequeat; si monasterium tenue sit, dari ei potest pensio alimentaria, ut reliquis civiliter mortuis; quam tamen conventus œconomi administrare debent.

proprietatis abdicatio; non tristis inopia.

1) *Conc. Trid. sess. 25. c. 16.* 2) *Comm. in Louet. c. 8.*

VI. NIHIL prorsus proprii, non vestes, non libros, non instrumenta pecuniaria, imprimis autem pecuniam nullam habere debet religiosus ¹. Veteri instituto apud quem defunctum pecunia reperiatur, ei, tamquam in peccato manifesto extincto, sepultura denegabatur ². Monachi, quippe uni loco affixi & ab hominibus reliquis separati, exacte servare potuere hanc regulam. Sed & quo ipsi & ceteri religiosi peregrinationes suscipere cœperunt, in itinere pecunia ipsis aliaque commoda permissa sunt. Qui beneficia capere possunt, veluti *canonici regulares*, qui *curas* habent, iis re familiari multisque utensilibus opus fuit.

1) *Reg. Bened. c. 33.*2) *C.2. de statu monach. C. cum ad mon. eod. in 6.*

Officiales
claustra
les bona
mobilia
habent.

VII. UT a regula generatim recessum est, ita etiam *officia claustralia*, in beneficia conversa, pristinam indolem amiserunt. Qui tam remissi facti sunt, ut a convictu recederent, ii paupertati non amplius insistant, quam quod *immobilia* acquirere nequeunt. Post mortem solum apparet, religiosos eos esse, quia nec legitimum heredem habere, nec testamentum facere possunt: hinc abbas vel superior ipsis succedit: quod fit in omnibus religiosis beneficiatis, aliisque, qui bona morientes relinquunt. Hæc successionis species vocatur *SPOLIUM* seu *mortuarium*; in jure, *peculium*: quia religiosi habentur pro filiis familias, qui nihil proprii habent, nisi venia superioris expressa vel tacita; sed usum tantum precarium. Qui omnium minime paupertatem sectantur, sunt equites religiosi, dispersi per mundum, nihil ex ordine recipientes, nisi degant in insula magistri, vel ei militent. Unde pensiones alimentariæ, usufructus, donationes, vel harum surrogata, ipsis conferri possunt [†].

1) *Brod. Louet. c. VIII.*

quod im-
proba-
tum.

VIII. CONCILIUM Tridentinum [†] pristinam disciplinam reduxit, & regularibus omnibus omnium rerum, cum mobilium, tum immobilium possessionem interdixit. Cuncta sunt manibus superiorum consignanda, quibus non licet cuiquam, quocumque obtentu, statas pensiones assignare. Bonaque omnia

administranda sunt ab *æconomis*, quos superiores pro lubitu removeere possunt. Utensilia, quæ superior religionis concedit, sapere debent paupertatem, quam profitentur. Qui his reluctantur, privatione *suffragii activi & passivi* ad biennium, aliterque pro constitutionum modo, puniuntur.

1) *Sess. 28. ref. c. 12.*

IX. VOTUM *castitatis* consistit in renuntiatione matrimonii. Vitiis enim, huic virtuti oppositis, omnes Christiani renuntiant in sacro lavacro. Votum *castitatis* atque ipsa professio religiosa est impedimentum dirimens, quod subsequens matrimonium reddit absolute nullum, ita ut, si de facto contrahatur, conjunctio sit illicita, incestuosa & sacrilega, liberique, cum quoad effectus civiles, tum quoad irregularitatem, illegitimi habeantur¹. Tale conjugium execrabilius est adulterio, quippe conjunctum cum manifesta & impudentissima promissionis Deo factæ violatione.

3. Castitatis.
Ejus indoles ab-
stinencia
a matrimo-
nio.

1) *c. 8. dist. 27. c. 22. q. 1. c. 40.*

X. UT facilius votum *continentiæ* observari possit, religiosis feminarum aliorumque hominum commercium, quoad ejus fieri potest, fugiendum est. Hinc regula Benedicti c. 66. claustris eos abdidit, in quibus, ne obtentus sit egressui, puteos, furas, molendinum, aliaque necessaria instrumenta habent, ipsaque eorum Ecclesiæ non sunt nisi *oratoria* recondita. Ceteri religiosi, præsertim mendicantes, quibus vitæ est ambulatoria, tam arcte

Occlusio.

occludi non potuere. Id tamen generatim observandum, ut feminæ religiosorum limina ne superent; ut, quoties opus est, extra domum in publico sermones cum iis misceantur; ut nemo sine socio, nemo sine venia superioris, exeat e claustro.

Egressus
non nisi
cum ve-
nia supe-
rioris.

XI. ITER suscepturo opus est scripta superioris venia, quam *obedientiam* vocant, quum nemo religiosorum, nisi invitus & obedientiæ causa, claustrum relinquere præsumatur¹. Qua qui destituuntur, detineri ab ordinario loci, ac veluti *apostata* puniri possunt. Qui *studiorum* causa in academias mittuntur, migrare debent in sui ordinis collegium, nisi *apostata* haberi velint. Multo minus quisquam, quocumque obtentu, principi, aut prælato, aut civitati operam suam, sine *venia superioris*, addicere potest.

1) Concil. Trid. Sess. 25. ref. c. 4.

Macerationes
corporis.

XII. AD votum *continentiæ* referendæ sunt omnes corporis castigationes, jejunia iterata, abstinencia ab esu carnis, cubile durius, abstinencia a linteis, preces nocturnæ, vestis cilicia, flagellationes, pedum nuditas, ceteræque macerationes, quæ longa serie recensentur in regulis & constitutionibus singularibus. His omnibus proposita est *castigatio corporis & subactio in servitutem*, ut spiritus liberior sit, promtiorque ad orationem & unionem cum Deo¹. Regendæ tamen sunt a *superiore*, & ad obedientiam exigendæ. Omnium enim macerationum pulcherrima est *propria voluntatis retusio*.

1) 1. Cor. IX. 27.